

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KULTŪROS KOMITETAS

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel. (8 5) 239 6102 El. p. kultkt@lrs.lt

Audriui Armui
el. p. auarma@gmail.com

2021- Nr. S-2021-
Į 2020-11-27, 2020-12-15,
2020-12-31 kreipimuisi

Kopija
Lietuvos Respublikos Seimo
Švietimo ir mokslo komitetui

DĖL KREIPIMŲSI

Lietuvos Respublikos Seimo Kultūros komitetas (toliau – Kultūros komitetas) gavęs Jūsų 2020 m. lapkričio 27 d. prašymą dėl Lietuvos akademinės elektroninės bibliotekos informacinės sistemos (eLABa) veiklos turinio ir informacijos suteikimo bei šio prašymo 2020 m. gruodžio 15 d. papildymą, kuriais atkreipiamas dėmesys į bibliotekų informacinėse sistemose skelbiamos informacijos, bibliografinių įrašų neišsamumo bei netikslumo, leidinio statuso suteikimo ir kitas problemas, inicijavo parlamentinės kontrolės klausimo dėl bibliotekų informacinėse sistemose skelbiamų duomenų tvarkymo svarstymą.

Kultūros komitetas 2020 m. gruodžio 16 d. ir 2021 m. gegužės 19 d. posėdžiuose svarstant parlamentinės kontrolės klausimą dėl bibliotekų informacinėse sistemose skelbiamų duomenų tvarkymo išklaušė Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos (toliau – Kultūros ministerija), Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos (toliau – Nacionalinė biblioteka), Lietuvos akademinės elektroninės bibliotekos informacinės sistemos (eLABa) konsorciumo valdybos ir kitų suinteresuotųjų institucijų atstovų nuomones.

Kultūros komitetas išklaušęs ir įvertinęs pateiktą informaciją, manydamas kad Jūsų kreipimuose išdėstyti tam tikri faktai ir aplinkybės yra pagrįsti, teikia šiuos paaiškinimus:

1. Nacionalinė biblioteka, atlikusi vidinį tarnybinį patikrinimą dėl bibliografinių įrašų Lietuvos integralios bibliotekos informacinėje sistemoje (LIBIS), nustatė, kad leidėjų duomenų pateikimo, jų pateiktų metaduomenų tikslinimo ir koregavimo procesas, susijęs su elektroniniais

ištekliais, Nacionalinėje bibliotekoje yra nereglamentuotas. Taip pat nėra aiškaus teisinio reglamentavimo dėl elektroninio leidinio privalomojo egzemplioriaus.

Siekiant išspręsti šias problemas, Nacionalinėje bibliotekoje yra sudarytos darbo grupės reikalingiems procesą reglamentuojantiems vidaus dokumentams tikslinti.

Nacionalinė biblioteka taip pat yra parengusi Dokumentų privalomojo egzemplioriaus pateikimo, saugojimo ir naudojimo tvarkos aprašo projektą.

Kultūros ministerija, savo ruožtu, siekdama užtikrinti sklandų elektroninių leidinių perdavimo bibliotekoms procesą, parengė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. 1389 „Dėl dokumentų privalomųjų egzempliorių skaičiaus ir jų perdavimo bibliotekoms“ pakeitimo“ projektą, kuriuo siekiama patikslinti dokumentų privalomųjų egzempliorių perdavimo bibliotekoms tvarką, papildant nuostata dėl elektroninių dokumentų privalomojo egzemplioriaus teikimo. Parengtas nutarimo projektas šiuo metu yra derinamas su suinteresuotomis institucijomis.

2. Lietuvos akademinės elektroninės bibliotekos informacinėje sistemoje (eLABa) už duomenų įvedimą ir tvarkymą yra atsakingos tuos duomenis teikiančios institucijos. Pagrindinis eLABa tvarkytojas Vilniaus universitetas, kuris koordinuoja ir kontroliuoja eLABa tvarkytojų (Lietuvos mokslo ir studijų institucijų) darbą bei nustato eLABa duomenų įkėlimo ir naudojimo tvarką, atnaujiną Dokumentų kėlimo į eLABa talpyklą pavyzdinės tvarkos aprašą. Taip pat šiuo metu yra sudaryta darbo grupė eLABa dokumentų tipų klasifikatoriui atnaujinti.

3. Teisės aktuose nustatyti leidiniams ir jų platinimui keliami reikalavimai yra pritaikyti spausdintiniams dokumentams, t. y. jie neapima elektroniniams ištekliams ir elektroniniams dokumentams bei jų platinimui keliamų reikalavimų.

Teisės aktus taip pat būtina papildyti naujomis elektroninio dokumento, elektroninio ištekliaus sąvokomis arba patikslinti esamas leidinio ir kitas sąvokas.

Dėl šių teisinių spragų bibliotekos rengdamos bibliografinius aprašymus nežino, kaip juos tinkamai aprašyti ir kaip elgtis su publikuotais elektroniniais ištekliais dėl jų kaupimo Nacionaliniame publikuotų dokumentų archyvine fonde.

Klausimas dėl leidinių standarto parengimo poreikio ir rekomendacijų dėl leidinių standarto taikymo bibliotekų veikloje reglamentavimo buvo svarstytas Lietuvos bibliotekų tarybos, kuri atlieka eksperto ir konsultanto funkcijas, kai sprendžiami bibliotekų politikos formavimo ir įgyvendinimo klausimai, 2021 m. sausio 7 d. posėdyje. Lietuvos bibliotekų taryba, įvertinusi elektroninių leidinių standartizavimo poreikį, pateikė konkrečius siūlymus dėl elektroninių leidinių teisinio reglamentavimo tobulinimo bei rekomendavo Kultūros ministerijai sudaryti darbo grupę, kuri šiuo metu galiojančiuose teisės aktuose detalizuotų elektroninių dokumentų aprašymą.

Siekiant išspręsti šias problemas Kultūros ministerija sudarys darbo grupę Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymo pakeitimo projektams parengti.

Kultūros komitetas dėkoja Jums už kreipimuisi, kuriuose išdėstyti faktai ir aplinkybės atskleidė problemas, susijusias su elektroninių išteklių pateikimo, tvarkymo ir aprašymo procesais bibliotekų informacinėse sistemose, ir paskatino elektroninių leidinių teisinio reglamentavimo tobulinimo proceso inicijavimą.

Komiteto pirmininkas

Vytautas Juozapaitis

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos Seimas, Gedimino pr. 53, 01109 Vilniaus m., Lietuva (2021-06-01 08:51:57)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl A. Armo kreipimūsi
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-06-01 Nr. S-2021-2918
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vytautas Juozapaitis, Seimo narys
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-06-01 08:46:06 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-06-01 08:46:38 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	EID-SK 2016,2.5.4.97=#160e4e545245452d3130373437303133,AS Sertifitseerimiskeskus,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2018-05-11 15:08:33–2023-05-10 23:59:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Seimo kanceliarija, Dokumentų valdymo sistema
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-06-01 08:46:41 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-03-06 10:26:45–2022-03-05 10:26:45
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.6.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2021-06-01 08:51:57)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2021-06-01 08:51:57 atspausdino Gražina Lapėnienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-